

СТАНОВИЩЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

ПО ПРОЕКТА НА БЮДЖЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА 2025 г.

В изпълнение на чл. 79, ал. 3 от Закона за публичните финанси Министерският съвет (МС) предлага на Вашето внимание становището си по предложението от Висшия съдебен съвет (ВСС) проект на бюджет на съдебната власт за 2025 г., включено и в общите параметри на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

Становището на МС по проекта на бюджет на съдебната власт за 2025 г. е изготвено при съобразяване с един от основните приоритети на правителството по отношение на фискалната политика дефицитът да е в рамките на Маастрихтските критерии - до 3 на сто от БВП, както и с данните за очакваното изпълнение по бюджета на съдебната власт и по държавния бюджет за 2024 г. Стремешът е в рамките на предвидените финансови ресурси да се осигури изпълнението на заложените стратегически цели в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и Пътната карта към нея.

Съгласно разпоредбите на § 7 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2024 г., за бюджетната процедура за 2025 г. ВСС прилага и програмен формат на бюджет, като с проекта на ЗДБРБ за 2025 г. Министерският съвет внася в Народното събрание за разглеждане и одобрение проекта на бюджет на съдебната власт, включително с разходите по функционални области и в програмен формат.

След анализ на информацията и съпоставка между основните показатели по бюджета на съдебната власт за 2025 г., предложени от ВСС, и тези, предложени от правителството, могат да бъдат отбелязани следните основни моменти:

По приходната част

Предложението на ВСС е за запазване на равнището на приходите от 2024 г. в размер на 100,0 млн. лв.

Министерският съвет предлага приходите да са в размер на 152,0 млн. лв., като увеличението в размер на 52,0 млн. лв. представлява държавна такса в полза на бюджета на съдебната власт, във връзка с изпълнителен лист относно осъждане на Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество.

По разходната част

В проекта на ВСС за 2025 г. общият размер на разходите е 1 664,0 млн. лв., които са разпределени в осем бюджетни програми.

Министерският съвет предлага общият размер на разходите да бъде определен на 1 386,8 млн. лв. При така изготвените разчети разликата в разходите между двата проекта е в размер на 277,2 млн. лв.

Висшият съдебен съвет предлага общ размер на разходите за 2025 г. – 1 664,0 млн. лв. (увеличение с 442,7 млн. лв. спрямо одобрените със ЗДБРБ за 2024 г.), от тях 1 567,8 млн. лв. са за текущи разходи (с 374,9 млн. лв. повече спрямо 2024 г.), като е предвидено увеличение на средствата за персонал с 316,7 млн. лв. спрямо 2024 г.

В мотивите на ВСС към представения проектобюджет на съдебната власт за 2025 г. е посочено, че основните принципи, спазвани при разработването му, са независимост и прогнозиране на оптимален размер на средствата за нормално функциониране на съдебните институции. При изготвянето на разчетите са използвани потребностите от численост на магистратите и служителите от съдебната администрация, определени спрямо броя на съдебните производства и темпа на тяхното нарастване. Разчетите са разработени на база утвърдените бюджети за 2024 г. на органите на съдебната власт, като са предвидени допълнителни разходи, необходими за нормалното им функциониране, и осигуряващи бързо правораздаване и изграждане на информационни системи за реализиране на електронното правосъдие.

За персонал са предвидени средства, необходими за индексирание на заплатите спрямо утвърдения бюджет за 2024 г., с цел да се осигури финансово изпълнението на законоустановените изисквания, въз основа на които се определят възнагражденията в съдебната система. Също така, са предвидени средства за облекло и допълнителни възнаграждения. Предвидени са средства и за трудовите възнаграждения и осигурителните вноски за младши магистрати, както и средства за обезщетения по Закона за съдебната власт (ЗСВ) и Кодекса на труда.

За издръжка са предвидени средства за обезпечаване на разходи в областта на електронното управление и на използваните информационни и комуникационни технологии, за въвеждане на електронното правосъдие и за поэтапното въвеждане на Единната информационна система на съдилищата.

За капиталови разходи са планирани средства за управление на недвижимите имоти на съдебната власт, за разходи в областта на електронното управление, в т. ч. за закупуване на компютри /преносими и настолни/, копирни машини, сървъри, скенери, периферни устройства и софтуерни пакети и лицензи.

Министерският съвет предлага по бюджета на съдебната власт за 2025 г. да бъдат одобрени разходи в общ размер на 1 386,8 млн. лв. или увеличение със 165,5 млн. лв. спрямо одобрените със ЗДБРБ за 2024 г.

Планираните средства за персонал са в размер на 1 245,0 млн. лв. и включват разходите за заетите в съдебната система, като са съобразени с разписаните в ЗСВ механизми за формиране на възнагражденията и други плащания. Включени са и средства във връзка с предвиденото увеличение от 1 януари 2025 г. на максималния осигурителен доход от 3 750 лв. на 4 130 лв.

Предвидените средства за текущи разходи за осъществяване на дейността на съдебните институции са в размер на 1 341,3 млн. лв., като увеличението спрямо 2024 г. е в размер на 148,4 млн. лв., в т. ч. за разходи за персонал – 144,5 млн. лв. Текущата издръжка е увеличена с 3,9 млн. лв., в т. ч. 1,9 млн. лв. индикативен ефект от увеличението на МРЗ от 933 лв. на 1 077 лв., свързано с извършването на специализирани експертизи от вещи лица.

В частта на капиталовите разходи средствата основно са насочени за дейности в областта на електронното управление и за поддръжка на сградния фонд на съдебната власт. Същите са увеличени спрямо 2024 г. със 17,0 млн. лв., от които в намаление 1,0 млн. лв. еднократно предоставени през 2024 г. за въвеждане на електронна система за случайно разпределение на делата и в увеличение 18,0 млн. лв. за сметка на преходни остатъци по бюджета на съдебната власт, с което се цели облекчаване на процеса по бюджетиране на натрупаните преходни остатъци в хода на бюджетната година, чрез осигуряване на разходи за тази цел със ЗДБРБ за 2025 г.

Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи

В проекта на ВСС предложението е за запазване на резерва за непредвидени и/или неотложни разходи на равнището от 2024 г. в размер на 0,9 млн. лв.

Министерският съвет подкрепя предложението на ВСС.

По бюджетните взаимоотношения (трансфери)

Разликата в бюджетното взаимоотношение с централния бюджет между двата проекта е 347,2 млн. лв., която е резултативна величина между планираните приходи и разходи по бюджета на съдебната власт.

По предложените от ВСС разпоредби на чл. 2 от законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г.:

По ал. 4 - Висшият съдебен съвет предлага следното съдържание на ал. 4:

(4) Утвърждава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2025 г. и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2025 г. от органите на съдебната власт, както следва:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2025 г.	260 091,5
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2025 г.	242 184,9

По ал. 4 - Министерският съвет предлага следния размер на показателите по тази алинея:

№	Показатели	Сума (хил. лв.)
	1	2
1.	Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2025 г.	260 091,5
2.	Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2025 г.	138 223,8

Висшият съдебен съвет предлага съдържание на **ал. 5, 6, 7 и 8 на чл. 2**, както следва:

„(5) Утвърдените с ал. 4 максимални размери на ангажиментите за разходи и на новите задължения за разходи могат да се увеличават с до 20 на сто по решение на Висшия съдебен съвет.

(6) Висшият съдебен съвет може да изразходва средства от наличностите по сметки от предходни години за покриване на неотложни разходи на органите на съдебната власт, в случай че не се нарушава бюджетното салдо по държавния бюджет.

(7) В приходите по ал. 1 се включват и приходите от нотариални такси, събирани по реда на чл. 86, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, вземанията по изпълнителните листове, издавани в полза на органите на съдебната власт и събирани от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, както и сумите от продажба на конфискувано или отнето в полза на държавата имущество с акт на орган на съдебна власт, след приспадане на разходите по чл. 3, ал. 12 от Закона за Националната агенция за приходите.

(8) В едномесечен срок от обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г. Висшият съдебен съвет представя в Министерския съвет, Сметната палата и в Министерството на финансите утвърдените бюджети на органите на съдебната власт.”

Министерският съвет подкрепя предложенията на ВСС за разпоредбите на **ал. 5, 7 и 8 на чл. 2**, като предлага следната редакция на ал. 6 на чл. 2:

(6) Висшият съдебен съвет може да изразходва средства от наличностите в размер до 18 000,0 хил. лв. по сметки от предходни години за покриване на неотложни разходи на органите на съдебната власт. В случай че средствата от наличности по сметки от предходни години превишават 18 000,0 хил. лв., то Висшият съдебен съвет може да ги изразходва в случай че не се нарушава бюджетното салдо по държавния бюджет.

В заключение може да се отбележи, че разработеният бюджет на Република България за 2025 г. отразява актуалните данни за изпълнението на държавния бюджет за 2024 г. и за макроикономическото развитие през следващите години. Целите на фискалната политика са отражение на действащите към момента политики, чието бюджетно въздействие се пренася през 2025 г. и в средносрочен и дългосрочен план.

Съгласно възложените с Конституцията на Република България правомощия на Народното събрание да приема годишния закон за държавния бюджет, Министерският съвет предлага в общите параметри на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2025 г. да се вземе предвид становището на правителството по проекта на бюджет на съдебната власт за 2025 година.